

Oponentský posudek

Jmenovací řízení doc. Mgr. art. Marty Polákové, ArtD.

Hudobná a tanečná fakulta VŠMU v Bratislavě

Žádost o jmenování doc. Mgr. art. Marty Polákové, ArtD., profesorkou, je podkladem pro opakované řízení v této věci. V souladu s posudkem, který jsem vypracovala pro první řízení, mohu konstatovat, že žádost je podrobně a přehledně zpracována, dokládá přesvědčivě odbornou erudici žadatelky v různých sférách činnosti, relevantních pro profesorské řízení. Ukazuje provázání jejích pedagogických aktivit na katedre tanečné tvorby Hudobnej a tanečnej fakulty VŠMU s uměleckou, interpretační a zejména choreografickou tvorbou, teoretickou reflexí problematiky (publikační činnost), organizační a popularizační sférou. Úhelným bodem všech jejích profesních aktivit je styl současného tance, jak v jeho tanečně technické, tak choreografické podobě, jeho praxe i teorie, organizace i propagace. Dalším prvořadým charakteristickým rysem odborného působení doc. Marty Polákové je organické propojení podnětů čerpaných ze „světových“ zdrojů (Labanova analýza pohybu, Body-Mind Centering) s domácí slovenskou tradicí a současností. Pohybuje se nejen v ryze profesionálním tanečním světě, ale zasahuje i do amatérského tanečního dění a vzdělávání a působení na širší, diváckou, taneční/kulturní obec.

V obsahu žádosti je patrné, že i přes paralyzující vliv pandémie covid-19 na kulturní a společenské aktivity, včetně školství, žadatelka pokračovala v mezích možností v umělecké aktivitě v roce 2021 několika představeními choreografie *Endless Shift*, premiérované těsně před propuknutím pandémie na konci roku 2019. Byla také činná publicisticky texty zaměřenými na problematiku kritického myšlení v tanci a fenomén improvizace, což jsou témata logicky navazující na její dosavadní tanečně-teoretické studie (monografie, odborné a popularizační texty).

Ve své pedagogické činnosti se doc. Marta Poláková, jak již bylo řečeno, soustřeďuje na tzv. současný tanec, při výuce kombinuje vlastní praktické zkušenosti a jejich pedagogické přehodnocení se znalostmi uznávaných metod a technik, které studovala v zahraničí (Labanova analýza pohybu, Body-Mind Centering) a které osobitě ve své práci rozvíjí. Jak je patrné z tezí k přednášce *Funkčnosť a expresivita pohybu – základné aspekty vzdelávacieho procesu v súčasnom tanci*, klade při výuce důraz nejen na ovládnutí těla, porozumění pohybovým procesům a jejich propojení s mentálním světem

tanečníka, ale také na tvořivý aspekt vzdělání tanečníka, specificky významný pro současný tanec, který předpokládá aktivní spoluúčast interpreta na kreativním procesu při komponování choreografie.

V choreografické tvorbě je pro doc. Martu Polákovou stěžejní vazba mezi taneční strukturou a jejím společenským kontextem, prostřednictvím abstraktního jazyka tance hledá možnosti komunikace o okolním světě. Pro uskutečnění tohoto záměru hledá různé tvůrčí opory. V devadesátých letech 20. století pracovala s vlastní skupinou *a dato*, v prvním desetiletí 21. století vytvořila uskupení *Dajv*, spolupracovala s divadly a tanečními skupinami. V sérii děl vytvořených od roku 2015 čerpala např. inspiraci ze spolupráce s režisérem a performerem Tomáš Procházkou, spolupracuje s herci a samozřejmě frekventovaně se studenty katedry tanečné tvorby v rámci VŠMU. Jedná se o komorní, kratší díla i celovečerní choreografie. Vedle děl určených pro „tradiční“ jeviště tvoří projekty situované do netradičních veřejných kontextů jako site-specific představení *Pocitové rozUmenie*, či díla kombinující umělecké a vzdělávací cíle jako celovečerní inscenace *manual-sucasnytanec.sk* s filmovými částmi, určená pro středoškolské studenty, což jsou cesty otevírající svět současného tance širšímu kulturnímu publiku. Společenský aspekt se do děl promítá i jejich vědomým propojením s konkrétními událostmi a situacemi, jako v případě poslední uvedené choreografie *Endless Shift* ve spojitosti se 140. výročím narození Rudolfa Labana, o jehož analýzu pohybu se ve své práci opírá. Choreografická tvorba doc. Marty Polákové má svoji specifickou pozici v rámci slovenského tanečního dění, je svázaná jak se školou (interpreti, události a prostory konání představení), tak širším tanečním a uměleckým děním na Slovensku a některá díla byla předvedena i na zahraničních platformách. Vedle propojení uměleckých a společenských či uměleckých a popularizačních aspektů je pro její choreografickou tvorbu podstatné její zakotvení v uměleckých teoriích, především opřených o fenomenologická východiska, a v současném teoretickém myšlení obecněji (sociologické teorie Zygmunta Baumana apod.), což tvoří intelektuální a diskursivní rovinu obsaženou v jejích dílech. Teoretické přístupy, o které se opírá, dále prohlubují spojitost pedagogické a choreografické činnosti doc. Marty Polákové se současným „západním“ uměleckým a intelektuálním kontextem, který se tak organicky začleňuje do slovenské taneční reality.

Pedagogická, umělecká (choreografická), teoretická, organizační a popularizační činnost doc. Mgr. Marty Polákové, ArtD., je vnitřně provázaný, smysluplný, záměrně a

smysluplně koncipovaný komplex vycházející z erudovaného zaměření na tzv. současný tanec jako specifický taneční styl, zahrnující jak choreografické, kompoziční přístupy, tak pedagogickou, tanečně technickou sféru. V rámci její činnosti na katedre tanečnej tvorby Hudobnej a tanečnej fakulty VŠMU v Bratislavě našlo toto ucelené chápání problematiky současného tance vyjádření v akreditaci studijního programu bakalářského stupně Tanečné divadlo a perfo mancia (2015). Souvisí s ním i další aktivity mířící k širší taneční veřejnosti v podobě vzdělávacích programů (o.z. Byť v pohybe, vzdělávací programy zaměřené na Labanovu analýzu pohybu pořádané organizací Labanov ateliér Bratislava – platforma pre pohyb a tanec) či zabývající se „udržitelností“ současného tance na Slovensku (Platforma pre súčasný tanec). Z tohoto pohledu žadatelka naplňuje jak roli vysokoškolského profesora coby jedinečného odborníka formulujícího osobitou podobu určité sféry vědění a umění a jejího pedagogického předávání, tak „reprezentanta“ této disciplíny na veřejnosti, tvůrce její společenské existence a pozice.

Doporučuji jmenování doc. Mgr. art. Marty Polákové, ArtD. profesorkou v oboru Taneční umění.

V Praze 20. ledna 2022

prof. Mgr. Dorota Gremlicová, Ph.D.

katedra tance

Hudební a taneční fakulta

Akademie múzických umění v Praze